

Opinie - Onafhankelijk biotechnologisch onderzoek (27.8.10)

Op maandagavond 16 augustus zond Canvas tijdens de tendentieuze reportage 'Gevaarlijke wetenschap' uit. Die hing een eenzijdig en totaal verkeerd beeld op van de invloed van multinationals op onderzoek naar genetisch gewijzigde organismen (GGO's). Alsof alle onderzoekers die werken met GGO's langs die bedrijven moet passeren vooraleer hun onderzoeksresultaten te publiceren. Niet dus.

Het uitzenden van zulke reportages is een aanfluiting van het werk van de plantenbiotechnologen aan het VIB, de Universiteit Gent en de rest van Vlaanderen. Elke dag werken honderden Vlaamse wetenschappers aan een beter begrip van plantengroei en ontwikkeling. Die kennis is noodzakelijk om oplossingen te vinden voor de grote uitdagingen waar de landbouw in de komende decennia voor staat. Volgens de Wereldvoedselorganisatie (FAO) moeten de landbouwopbrengsten tegen 2050 met niet minder dan 70% stijgen. Het basisonderzoek van de Vlaamse biotechnologen helpt om nieuwe gewassen te kweken, met hogere opbrengsten. De huidige landbouwtechnieken zullen niet volstaan om de 9 miljard monden in 2050 te voeden.

Om die nieuwe gewassen te ontwikkelen is samenwerking met biotech-bedrijven onontbeerlijk. Zij gebruiken de resultaten van ons basisonderzoek om nieuwe planten te ontwikkelen en op de markt te brengen. Indien we niet samenwerken met deze bedrijven, dan dreigen onze resultaten te verdwijnen in bestofte bibliotheken. Maar die samenwerking betekent niet dat zij de uitkomsten van onze experimenten op onverklaarbare wijze zouden beïnvloeden.

Het is ons een raadsel waarom de argumenten van enkele gefrustreerde wetenschappers steeds opnieuw worden bovengehaald. Het zijn steeds dezelfde, Pusztai en Chapela bijvoorbeeld, die worden opgevoerd. Ondertussen zijn hun zaken al tien tot twintig jaar oud en hun onderzoek weerlegd. Blijkbaar is het de reportagemakers niet gelukt om meer recente zogenaamd dissidente wetenschappers te vinden.

Onze onderzoeksgemeenschap bestaat uit duizenden onafhankelijke onderzoekers, die continu de resultaten van hun werk publiceren in peer review tijdschriften. Enkel artikels die voldoen aan de regels van objectieve analyse, experimentele validatie en kritische reflectie worden gepubliceerd. Alle artikels worden gevalideerd door collega-wetenschappers aan andere onderzoeksinstituten. Dat is de basis van de wetenschappelijke methode.

Het beeld dat in de reportage werd opgehangen van een industrie die als een controlerende en corrigerende macht het fundamenteel onderzoek van de wetenschappers bepaalt, is dan ook volledig gefantaseerd.

Dat de makers van de reportage bijzonder bevooroordeeld waren over de technologie, bleek ook uit het feit dat er niet de minste verwijzing werd gemaakt naar de spectaculaire resultaten die de plantenbiotechnologie bereikt heeft. Jaarlijks verbouwen wereldwijd 13 miljoen landbouwers biotechgewassen. Meer dan 99% van de landbouwers die ermee gestart zijn, gaat met de technologie verder. Een beter argument voor de biotechlandbouw is moeilijk te bedenken. Na meer dan 10 jaar onderzoek is er in de wetenschappelijke literatuur niet de geringste aanwijzing dat er problemen zijn met de volksgezondheid van de honderden miljoenen mensen die de afgeleide producten van deze gewassen consumeren.

Ook 'vergeten' de reportagemakers het succes te vermelden van de insectenresistente gewassen zoals Bt-mais en -katoen. Die zijn op zo'n manier gewijzigd dat ze zelf zorgen voor de aanmaak van Bt-toxine, een insecticide dat ook wordt gebruikt in de biologische landbouw. In de reportage worden die Bt-gewassen voorgesteld als een regelrecht gevaar voor de natuur, terwijl uit

onafhankelijk onderzoek is gebleken dat de teelt ervan de biodiversiteit in het veld ten goede komt, in vergelijking met de teelt van conventionele gewassen. Daarnaast hebben ze het voordeel dat landbouwers minder pesticiden moeten gebruiken bij de teelt. Dat is goed voor hun eigen gezondheid, en voor het milieu.

Dat de Vlaamse openbare omroep deze reportage uitzendt, is extra pijnlijk. Het is hier, in Vlaanderen, dat aan het begin van de jaren 1980 Marc Van Montagu en Jeff Schell de basis hebben gelegd voor deze revolutie. Op 30 jaar tijd zijn de Vlaamse biotech-onderzoekscentra uitgegroeid tot de meest gerenommeerde wereldwijd. Zulke uitzendingen zijn niet enkel leugenachtig, ze berokkenen onze groeiende sector ook onherstelbare schade toe.

Ondertekend,

Geert De Jaeger, prof VIB-UGent

Dirk Inzé, prof VIB-UGent

Harry Van Onckelen, prof em Universiteit Antwerpen

Patrick Van Dijck, prof K.U.Leuven

Lieve Gheysen, prof UGent

Geert Angenon, prof Vrije Universiteit Brussel

Jo Bury, algemeen directeur VIB

En nog 259 andere biotech-wetenschappers van VIB, K.U.Leuven, Universiteit Antwerpen, UGent, Vrije Universiteit Brussel, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en verschillende instituten uit het buitenland. De volledige lijst staat op www.vib.be/onafhankelijkonderzoek

N.v.d.r. Dit opiniestuk verscheen in licht gewijzigde vorm onder de titel “Gevaarlijke wetenschap ?” in De Standaard van 20 augustus j.l.

.